

DOLENJSKE NOVICE

Dolenjske Novice izhajajo vsak četrtek; ako : : je ta dan praznik, dan poprej. : :

Cena jim je za celo leto 8 K, za pol leta 4 K. Naročnina :
za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 8-50 K, za Ameriko 9-50 K. :
List in oglasi se plačujejo naprej. : :

: Vse dopise, naročnino in oznanila :
: sprejema tiskarna J. Krajec nasl. :

Dolenjci, v Št. Janž!

Dne 18. t. m. se odkrije v Št. Janžu na Dolenjskem spominska plošča dr. Janezu Ev. Kreku. Nad sobo v župnišču, kjer je rajni mislil, trpel, umrl, se bo vzdala plošča s Krakovim reliefom; pod njim je v kovinastih črkah preprost napis: „V tej hiši je umrl dne 8. oktobra 1917 dr. Janez Evangelist Krek.“ Plošča je delo našega odličnega kiparja Lojzeta Dolinarja.

Na dan odkritja bo dopoldne slovesna služba božja v župni cerkvi šentjanski. Cerkvni govor je prevzel trnovski župnik in pisatelj F. S. Finžgar. V okolici Šent Janža vlada veliko zanimanje za to slavnost, v okraju samem se vrše obširne priprave, ker je pričakovati, da prihiti na slavnost mnogo gostov.

Dva dni prej se bo mudil v Ljubljani ves Jugoslovanski klub, predsedništvo Češkega svaza, Narodni Vybor, več poljskih poslancev, zastopniki Hrvatov in Srbov ter novoustanovljeni Narodni svet, ki bodo imeli skupna posvetovanja. Vsi ti slovanski gostje pojdejo v nedeljo zjutraj, 18. t. m., v Št. Janž k odkritju Krekove plošče in se povrnejo s popoldanskim vlakom zopet v Ljubljano. Ukrenilo se je vse potrebno, da bodo gostje v Št. Janžu dostojno sprejeti.

Slavnost, ki se bo vršila v Št. Janžu, bo izredno pomenljiva. V prvi vrsti bo počestvenje spomina dr. Janeza Ev. Kreka, kateremu gre glavna zasluga, da je težnja po narodnem ujedinjenju dobila konkretno obliko in da se je tako globoko vpravila v srce našega ljudstva. Ta dan pa bomo tudi imeli priliko, pozdraviti v svoji sredi najodličnejše zastopnike severnih in južnih bratov,

ter jim razkazati lepoto naše zemlje.

Apneni dušik.

(«Gospodarska navodila.»)

Kako gnojimo z apnenim dušikom?

Apneni dušik je zelo jedko in nevarno gnojilo, zaradi česar moramo biti pri trosenju istega na njivi previdni, kajti škoduje očesu, kakortudi žlezam v nosu, ustih in goltancu.

Dobro je rabiti pri takem delu očala, kakor jih imajo avtomobilisti, ki branijo prahu, da ne pride v oči. Usta in nos se zaveže s kako ruto, ki dopusti dihanje ali prahu ne pusti skozi. Trositi je treba tako, da se napravlja čim manj prahu. Ob vetru ne smemo gnojiti z njim. Dobro je tudi pred trosenjem zmešati ga z zemljo, da manj praši. Ko gnojimo po vrhu setve, naj se to zgodi le ob suhem vremenu, ko so rastline suhe in ne orosene, drugače požge jedkost nežna peresa in rastline potrebujejo več časa, preden se zopet opomorejo. Ako smo pa zamudili pravi čas gnojenja, potem rajši malo počakajmo, da se rastline toliko okrepčajo, da jim to gnojilo ne more več škodovati.

S superfosfatom in z amonijevim sulfatom ne smemo mešati tega gnojila, kajti v tem slučaju bi se fosforna kislina združila z apnom ter postala v vodi nerazstopna in gnojilo ne bi delovalo v polni meri. Ravno tako ne smemo gnojiti z njim istočasno s superfosfatom, ampak vedno nekoliko dni prej, da se v zemlji že razkroji, ko pride superfosfat šele vanjo. Takoj po trosenju moramo ga tudi podorati, podkopati ali pobranati, da se zmeša z zemljo in se začne razkrajati, da dobi rastlina ali seme, ki pride v zemljo, takoj primerno hranilo za uspevanje. Ako hočemo setvi gnojiti istočasno s kajnitom ali Tomasevo žlindro, potem storimo prav, ako vsa ta tri gnojila zmešamo skupaj in jih naenkrat trosimo. Tedaj se apneni dušik skoro nič več ne praši.

Kdaj se apneni dušik trosi z najboljšim uspehom?

Pri uporabi tega gnojila vlada načelo, da ne sme priti nerazkrojeno v dotiko z nežnimi deli te rastline. Ne smemo ga torej trositi istočasno ob setvi, kajti zamori nam klice semena; tudi ne po vrhu mladih rastlinic, ki jih navadno osmudi tako močno, da se ne opomorejo več. Najboljše uspehe imamo s trosenjem v jeseni tudi za jarino in okopavine. Ker pa to ni vedno mogoče, se to gnojilo spravi v zemljo 6 do 8 dni preje nego sejemo. Čim slabša in mrzlejša je zemlja, tem preje ga moramo podorati. V boljših, toplih zemljah zadostuje, če ga štiri dni preje trosimo in zmešamo z zemljo.

Ako moramo z njim gnojiti že odraslo setev v spomladi, storimo to, čim najbolj zgodaj, januarja ali februarja meseca, preden začne rasti, torej dokler ni še tako občutljiva. Če smo ta čas zamudili, pa moramo čakati, dokler se žito tako ne okrepi, da mu jedkost apnenega dušika ne more več škodovati. Ravno tako moramo paziti pri pesi, kateri hočemo gnojiti, ko je že malo zrasla, da ne gnojimo tedaj, ko so rastline še občutljive. Gnojenje po vrhu setve se mora vršiti vedno ob suhem vremenu in *ra* suhem vremenu in na suhe rastline.

Odbiranje semen.

Kako važno je odbiranje in uporaba udomaćenega semena je marsikateri posestnik letos na lastni koži moral občutiti. Manjka pač našim domačinom strokovne izobrazbe. Da se v bodoče prepriči marsikatero presenečenje, hočem na kratko podati glavne točke, ki jih je treba upoštevati pri odbiranju semena. Ne daj se premotiti po lepem govoričenju in hvali o tujem, pri nas še neudomáčenem semenu! Tuje seme je treba najprej v malem poskusiti. Seme, ki v severnih deželah, na Angleškem in na Nemškem bogato obrodi, odpove kaj rado pri nas vsled različnih podnebnih in zemeljskih razmer. Vsak sej svoje domače žito; v malem (približno 1 ar = 100 m²) pa lahko poskuša tuje žito. Take poskušnje je treba z doma pridelanim in odbranim semenom tuje vrste najmanje tri leta nadaljevati, da dobimo pravo sliko o novi vrsti. Ker pa navadno naš mali posestnik v sedanjih časih nima časa in tudi ne volje in delavcev za ceremonije s tujimi semeni, je najbolje, da vsak poseje pristno domače žito, da se obvaruje morebitne škode. Sveda je tudi domače seme odbirati. Predvsem ga je skrbno očistiti osin in plevelnega zrnja, potem ga pa še sortiramo. Najlepše in najtežje zrnje je spraviti za seme. To je najvažnejša zahteva pri odbiranju istega. Le tako seme bode zopet rodilo bogat pridelek. Ozirati se je pa treba tudi na velikost klasa in bilke, slame. Vzeli bomo srednje dolge klase, pri katerih so posamezni klaski vsi enakomerno razviti. Pri

slami gledamo na to, jeli je proti raznim boleznim dovolj utrjena in da rada ne poleže. Slama, bilka, mora biti trdna in ne previsoka. Na razvoj slame in zrnja zamoremo sami mnogo uplivati s pravilnim gnojenjem, kolobarjenjem in s posetvijo.

Žita navadno ni sejati v sveže pognojeno zemljo, ampak po gnojenem krompirju, repi, pesi in turščici ali po ledini. V nasprotnem slučaju žito rado zdívja in poleže. Ako je pa zemlja revna na rastlinski hrani, kar poznamo po slabi rasti in svetlozeleni barvi rastočih bilk, potem si pomagamo z umetnimi gnojili. V tem oziru naš gospodar vsled pomanjkanja strokovne izobrazbe tudi mnogo greši s tem, da le enostransko gnoji ali pa premalo ali preveč. Kakor ljudje in živali, rabijo tudi rastline različne hrane. Slabim posetvam pomagamo torej z umetnimi gnojili: z dušičnatimi, kalijevimi in fosforjevimi. Predvsem pomagamo z dušikom in s kalijem. Dušičnatih gnojil ne smemo preveč trositi, ker so posledice neugodne: žito rado poleže, posebno če je še pregosto posejano. Žitom pomagamo z čilskim solitrom (na 1 ha do 100 kg, najbolje v dveh obrokih po 50 kg) ali pa z amonijevim sulfatom (na 1 ha po 150 kg) ali pa tudi z apnenim dušikom, pri katerem je pa treba previdnosti, da nam sadeže ne požge. Vzamemo ga dvakrat po 30 kg in ga raztrosimo na popolnoma suho posetev; najbolje je, da ga potem pobranamo, kar v spomladi rastočim žitom, dokler rast še ni visoka, le koristi. Kadar pa gnojimo z dušikom, je treba gnojiti tudi s kalijem: s kalijevo soljo ali pa s kajnitom (prvega povprečno na 1 ha 200 kg, drugega pa do 500 kg). Tudi fosforjevih gnojil ne smemo prezreti, in sicer hitro učinkujoča gnojila: superfosfate (do 250 kg na 1 ha) ali pa z prvovrstno tomaževo žlindro (do 400 kg). Toliko o umetnih gnojilih; o teh in o kolobarjenju se je že mnogo pisarilo in govorilo; dolžnost vsakega pa je, da se naprej sam izobrazi s knjigami, na težajih in v kmetijskih šolah. S posetvijo vplivamo na razvoj žit s tem, da sejemo v dobro pripravljeno zemljo, o pravem času in pravo množino semena, ne pregosto pa tudi ne

Iz dnevnika slovenskega častnika v svetovni vojni.

Po dnevniku + Janka Muha.

(7.)

Sploh je zanimivo tole življenje. Iz vasi so vojaki nanesti k šotorom stolov in miz, kuharji pa kurijo s posteljami, omarami in z drugim razbitim pohištvom. Cerkev gori v vasi je pravi tabor. Moštvo spi notri kar po tleh, boljši gospodje na koru, na stopnjicah pri oltarjih in celo na prižnico se je spravljal nekdo. S cerkvenimi prti se ljudje odevajo, svečniki pa so razstavljeni po cerkvi za splošno uporabo.

Tam doli po cestah na obeh straneh reke se pomikajo razne čete: pehota, topništvo, konjenica, vmes pa švigajo brzi avtomobili gori in doli. Za gorami grme topovi in pojo smrtno pesem. Tudi 30-5 cm možnar, ki je postavljen prav blizu našega taborišča, se včasih oglasi.

Bližamo se krvavemu plesu.

31. maja zjutraj ob šestih so nas zbudili z nepričakovanim poveljem: „Čez tri četrti ure odhod!“ Hiteli smo podirati šotore in pospravljati svojo šaro. Ob sedmih smo že odhajali z resno nalogo: „Štiri divizije imajo današnjo noč zavzeti gorovje vzhodno od A... Mi smo rezerva na levem krilu. Mogoče je, da še danes stopimo v bojno vrsto.“

Pred odhodom je stotnijski poveljnik navdušenega nagovoril šarže, mi pa smo še enkrat opomnili svoje ljudi, naj ostanejo zvesti domovini in cesarju, na kar smo odkorakali. Že čez eno uro smo se ustavili ter se na bregu zahodno od ceste potaknili med grmovje.

V ozki dolini pod nami šumi reka Astico. Vzporedno z njo se vijejo tri ceste, a vse tri so polne gori in doli premikajočih se čet in trenov. Ob cestah počivajo čete in najbrž čakajo nadaljnjih povelj, kakor mi. Na nasprotnem bregu stoji velika italijanska vas St. Pietro. Kolikor morem od tu dognati, ni preveč poškodovana.

Solnce se vedno bolj upira v naš breg. Ljudje suše šotore, ki so se zmocili sinoči, sami pa iščejo sence pod niskim grmičevjem. Tam na vzhodu za gorami nprestanost grme naši topovi. Za bregom, le nekaj sto korakov od nas, večkrat zagrmijo 30-5 cm top, da se zemlja strese, in kot bi rjavela tolpa volkov, tuli granata preko naših glav. Dva taka velikana stojita za bregom. Artilerija vedno huje obdeluje gori Cengio in Barko, torej gori, ki se inata zavzeti nocojšnjo noč. Strašno! Granata za granato pada na vrhove, šrapneli prekrivajo nebo, stebri dima se dvigajo proti nebu.

Mrak lega na zemljo. Tam v vinogradih na mnogih mestih vojaki kurijo in kuhajo krompir samosevec, ki so ga nakopali med vinogradi. Po večerji se polagoma spravljajo spat. Lep pogled! Puške stoje v piramidah, vojaki pa leže zaviti v rjuhe za šotore drug poleg drugega, kakor snopje na požetem polju.

1. junija. Danes sta se pripetili dve nesreči. Dopoldne je ob strelu razpočila

cev in eksplodirala granata pri težkem topu „Luisi“, a posebnih žrtev ta nezgoda ni zahtevala. Pri naši stotniji je dobil prostak Kos v rebra drobec granate, a ga ni poškodoval. Pri deseti stotniji pa je večji kos granate podrl nekega moža na tla, da se je precej slabo počutil, a kakih hujskih posledic se ni bati.

V bregu nad cesto so se utrgale skale in z veliko silo drle nizzdol preko ceste. Dasi je bilo po bregu in na cesti polno ljudi, vendar je bil poškodovan samo en mož, ir še ta jo je dobil le v nogo.

Pozno popoldne se je oglasila „Luisina“ tovarišica „Kamila“ in pošiljala pozdrave daleč za gore. Na vzhodu se je tudi danes ves dan čulo močno grmenje topov, a gori Cengio in Barko se več ne obstreljujeta, saj je ta dva vrhova naša artilerija že večeraj strahovito razmesarila. Čujemo pa prav dobro pokanje pušk, pehota je na delu.

Dež je danes zopet nekoliko ponagajal, zato so ljudje postavili šotore.

2. junija. Ob pol sedmih nas je zbudil iz spanja nenavaden šum in klici: „V

Komaj sva dobro odšla, je že ležala s „Planinko“ vred v jezeru.

Mnogo smo prestali na tebi, mogočni Krn, a ljubim te pristrčno, ker si stražnik mile domovine.

V. B. Radoš:

Romanca o žetvi.

Ziblje se žitno polje
in solnce pripeka z neba,
hitijo, hitijo žanjice,
delo končati je treba.

Lani še on povezoval
v snopje je žito rumeno,
letos pa v zemlji gališki
spava pod rušo zeleno...

Leto in več je preteklo,
kar ji nazadnje je pisal:
vroče pozdrave poslal ji,
bojno življenje orisal.

Pa je tam z bojnega polja
pismo prišlo od sosedu;
čitala list je, drhtela,
v lice postajala blede...

V pismu tako je poročal
sosed, da kroglja zadela
včera je v jutranji bitvi
Franca, življenje mu vzela...

Tistikrat ni zaplakala:
srce vihralo je boli...
Lice ni našlo smehljaja
v dnevih bolesti nikoli...

In zazorelo je žito,
srpje je zazvenelo;
režejo srpi, pojejo
pojejo gorja neveselo...

Razvedrilo.

Dobro odgovorila. Stara devica: „Vidiš, Katrea, ko sem bila jaz tako mlada, ko ti, so me fantje kar obletavali, kakor muhe med.“ — Dekle: „Ne verjamem, ker sicer bi se vas vendar ena prijela!“

Ribniška. Sin Urban: „Uoča, zekaj se pa kojni ustrašijo, če srečajo motovil?“ — Oče Urban: „Kruota neumna, kaj bi se ti ne, če bi vidu na cajsti, de gredo hlače same na špencir?“

Slama v glavi. A: „Rad bi vedel, koliko slame imaš v glavi?“ — B: „Toliko že, da se je tako tele, kakor si ti, lahko nazrel!“

Pred sodiščem. Sodnik: „Zaslišanje prič je končano; imate vi še kaj povedati?“ — Zatoženec: „Ja, gospod sodnik, naši so spet Laha natolkli!“

Pri vojaškem prebiranju. Vojaški zdravnik: „Imate kake posebne napake?“ — Janez: „Imam slab želodec.“ — Zdravnik: „To je ravno prav; pri sedanjosti pičli hrani bo imel malo dela!“

Razloček. Jožek: „Kakšen razloček je pa, če strelja vojak z navadno puško in pa s strojnico?“ — Oče: „Razloček je tak, kakor če govorim jaz ali pa mama!“

Teško mogoče. A: „Sosed mi je pravil včeraj, da ste dobili trojčke.“ — B: „On vselej več pove, kakor je res; če le polovico verjamete, je dosti!“

Klin s klinom. K slovečemu homeopatu pride nekega dne bogat mož prositi ga, naj ga ozdravi. Zdravnik ga pazno poslušaj, potem vzame iz svoje shrambe majhno steklenko, jo odmaši in jo drži možu pod nos, rekoč: „Duhajte, le močno poduhajte!... Dobro!... Vi ste ozdravljeni!“ — Mož poprašaj, koliko dolguje. Zdravnik pravi: „Sto kron!“ — Mož vzame iz denarnice bankovec za sto kron, ga pomoli zdravniku pod nos, rekoč: „Gospod doktor, le prav dobro poduhajte!... Dobro!... Vi ste plačani!“

Spomin. A: „Ko smo se lani po Krki vozili, se je bil čoln prevrnil in sem bil že na tem, da utonem — so mi vsi dogodki življenja v spomin prišli.“ — B: „Ali ni bilo med njimi tudi tega dogodka, da sem ti malo prej 20 kron posodil?“

Pri vojakihi. Stotnik: „Suhač, kdaj ste bili rojeni?“ — Vojak: „31. decembra, gospod stotnik!“ — Stotnik: „Verjamem, saj ste res povsod zadnji!“

C. kr. presojevalnica cen v Rudolfovem.

Po naročilu c. kr. osrednje presojevalnice cen na Dunaju z dne 15. junija 1918 št. 4448 in z dne 5. julija t. l. št. 5027 je c. kr. presojevalnica cen v Rudolfovem v seji 24. julija t. l. vodilne cene, ki jih je bila s sklepom z dne 5. junija t. l. postavila za sodavico in pokalice, popregledala in tako-le sklenila:

A. V seji z dne 5. junija 1918 za sodavico in pokalice postavljene vodilne cene se razveljavljajo;

B. Namesto njih se s tem postavljajo naslednje nove vodilne cene za sodavico in pokalice:

I. Za SIFONE po polliterskih steklenicah:

1.) Pri prodaji v celih zabojih od proizvajalca gostilničarjem in kavarnarjem 22 h

2.) V nadrobni prodaji
a) od proizvajalca neposredno porabnikom 26 h

b) od gostilničarja porabnikom v gostilno ali pa čez ulico 36 h

c) od kavarnarja porabnikom v kavarni ali pa čez ulico 44 h

II. Za POKALICE po četrtliter. steklenicah:

1.) Pri prodaji v celih zabojih od proizvajalca gostilničarjem in kavarnarjem 27 h

2.) V nadrobni prodaji
a) od proizvajalca neposredno porabnikom 32 h

b) od gostilničarja porabnikom v gostilno ali pa čez ulico 40 h

c) od kavarnarja porabnikom v kavarni ali pa čez ulico 50 h

V zavarovanje steklenic se dovoljuje zahtevati položitev zastavnega zneska in sicer za vsako sifonsko steklenico po 7 kron in za vsako pokalično steklenico po 150 K.

C. kr. presojevalnica cen v Rudolfovem.

Ko je c. kr. osrednja komisija za presojanje cen na Dunaju vodilne cene za nadrobno prodajo klobukov za gospode z dne 21. dec. 1917 št. 4520 s svojo naredbo z dne 21. junija 1918 št. 4790 zopet razveljavila, je c. kr. presojevalnica cen v Rudolfovem po naročilu imenovane osrednje presojevalnice v svoji seji dne 24. julija t. l. postavila naslednjo vodilno ceno v obliki vodilnega pribitka pri nadrobni prodaji klobukov za gospode:

K nabavnim stroškom, ki se sestavljajo iz faktuorne cene, voznih in poštnih izdatkov ter zavojnih stroškov, je pri nadrobni prodaji dovoljen za pokritje režijskih izdatkov in čistega dobička skupni pribitek do 40%. Pri računanju nabavnih stroškov je morebitni blagajniški popust od faktuorne cene odbiti.

Loterijske številke.

Trst, 7. avgusta 52 18 49 12 69

Proda se popolnoma novo
damsko kolo z znamko „Styria“.

Kje, pove upravništvo Dol. Novic.

Kumin, brusnice, borovnice in vse zdravilne rastline

na debelo in drobno, kupuje

== „Herba“ ==

zadruga za vzgojo in izkoriščevanje zdravilnih rastlin, korenja in sadežev - z o. j.

ZAGREB, Jurišičeva ulica št 18.

- - Ponudbe z vzorci in cenami. - -

== POZOR! ==

Vse nabiralke ženskih las opozarjam, da plačam od 15. julija še višjo ceno za zmešane lase. Kite iz lastnih las izdelujem. Opozarjam, kdor potrebuje Burgit, izvrstno sredstvo proti kurjnim očesom, naj si ga kupa, ker ga primanjkuje, ravnotako drugih toaletnih stvari. Barvilo za lase „Kraljica vseh baryl“ je še v zalogi. I. Svetec, izdelovalec kit, Rudolfovem, glavni trg.

Mlinska sita za kmečke mline

za mešano in fino moko, zelo trpežna. Nikako vojno blago. Pošlje proti povzetju. Eksp. J. G., Smednik, Gorenjsko.

Lep KOLESELJ

s streho in kufnom (sammi) je na prodaj. Natančneje pove Oton Bayer v Novem mestu pri kolodvoru. (Zaloga piva Union.)

Oskrbnik (majer)

srednjih let, oženjen, več vse panoge kmetijstva, želi primerne službe.

Naslov pove uradništvo Dol. Novic.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljate portrete na platno, pastelne in akvarelne slike izvršuje se umetniško v atelierju H. DOLENCA, fotograf, Rudolfovo, glavni trg.

Domača izdelava! Nikaka reklama s tujim delom in slikami!

C. kr. avstrijski zaklad za vdove in sirote

zavarovalni oddelek — (pogodbena družba: c. kr. priv. življenska zavarovalnica Avstrijski Feniks na Dunaju)

sprejema še nadalje

== zavarovanja na VIII. vojno posojilo ==

pod najugodnejšimi pogoji. Tako zavarovanje olajša vsakomur zajetje VIII. vojnega posojila z malimi delnimi vplačili v daljši ali krajši dobi. Premije se morejo plačati tudi z vojnimi posojili osme ali prejšnjih izdaj.

Zahtevajte ustmena ali pismena pojasnila pri deželnem zavarovalnem oddelku v Ljubljani (Frančevo nabrežje 1, - II.), pri okrajnih zavarovalnih oddelkih v Črnomlju, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji, Ljubljani (Frančevo nabrežje 1, - I.), Logatcu, Postojni, Radovljici in Rudolfovem in pri njih pooblaščenih - zastopnikih.

Sprejemajo se spretni in zanesljivi akviziterji.

Zavarovalni oddelek c. kr. avstrijskega vojaškega zaklada za vdove in sirote

(pogodbena družba: c. kr. priv. življensko-zavarovalna družba Avstrijski Feniks na Dunaju) je izdal spis o vojnem posojilu, ki obsega najprej vrsto izjav odličnih osebnosti o pomenu podpisovanja vojnih posojil in vojnoposojilnih zavarovanj.

Drugi oddelek govori o nalogah in delovanju zavarovalnega oddelka; zadnji oddelek objavlja mnogobrojna zahvalna pisma. Vojno zavarovanje je doslej podprlo skoraj eden milijon družin pri vojakihi, vdovam in sirotam po umrlih in padlih vojakihi je dosedaj bilo izplačanih preko 30 milijonov kron. Nadalje se je dosedaj sklenilo mnogo nad 500.000 vojnih zavarovanj za preko 800 milijonov kron; izven tega je brez ozira na zavarovanje bilo nabranih preko 250 milijonov kron podpisov vojnega posojila. Skupno je vojaški zaklad za vdove in sirote pomnožil uspeh podpisov avstrijskih vojnih posojil za več nego eno milijardo kron. Tudi potom vojnoposojilnih zavarovanj je bilo preskrbljenih nad 100.000 vojaških družin za primer, da padejo njihovi reditelji v vojni. Zavarovanje vojaških sirot, s katerim bo v kratkem času preskrbljenih na tisoče sirot, je poklicano, tvoriti nekoč sklepní kamen vojaškega zaklada za vdove in sirote.

Iz zahvalnih pisem, ki so natisnjena v knjiznici, je razvidno, da se zavarovanje izvršuje v uprav socialnem duhu v blagor ljudstva in da se v premnogih slučajih izplačajo vsote, ki presegajo pogodbene obveznosti.

Iz nekega drugega poročila istega zaklada je razvidno, da so samo podpisi vključno dosedanje uspehe pri VIII. vojnem posojilu na podlagi vojnoposojilnih zavarovanj presegli znesek 1100 milijonov kron in da je bilo doslej po zakladu za vdove in sirote doprinešenih k skupnemu uspehu avstrijskih vojnih posojil nad 1700 milijonov kron. Uspeh podpisovanja po zakladu se bo še znatno stopnjeval, ker se v smislu pooblastila c. kr. poštno-hranilnišnega urada priglasí iz skupnih nabiranj kakor tudi zavarovanja vojnega posojila še nadalje sprejemajo. Tudi vsak nadaljni podpis in vsako zavarovanje vojnega posojila pri vojaškem zakladu za vdove in sirote zviša s polnim podpisanim oziroma zavarovalnim zneskom skupni uspeh VIII. vojnega posojila.

Natančnejša ustmena in pismena pojasnila o vojnem in vojnoposojilnem zavarovanju dajejo in predloge sprejemajo deželni zavarovalni oddelek za Kranjsko v Ljubljani, Frančevo nabrežje 1, II. nadstr., okrajni zavarovalni oddelki v Črnomlju, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji, Ljubljani (Frančevo nabrežje 1, I. nadstr.), Logatcu, Postojni, Radovljici in Rudolfovem in njih pooblaščenim zastopniki.